

Konstitutionsutskottets betänkande

1978/79:18

med förslag till ändring av tilläggsbestämmelser i riksdagsordningen om dels justering av kammarprotokoll, dels motionsrätt med anledning av viss skrivelse från regeringen

Utskottet

Utredningen angående en allmän översyn av riksdagens arbetsformer har behandlat frågan om längre uppehåll i riksdagsarbetet. Som ett resultat av utredningens arbete har under riksmötet införts de två sammanträdesfria veckorna, den ena under hösten och den andra i februari-mars. Längre uppehåll under riksmötet förekommer dessutom i samband med jul- och påskhelgerna.

Enligt tilläggsbestämmelsen 2.16.2 riksdagsordningen (RO) skall kammarprotokoll justeras på sjunde vardagen efter sammanträdet, om riksdagen sammanträder då, och annars vid närmast följande sammanträde. Vidare gäller att protokoll som ej har justerats vid slutet av ett riksmöte justeras vid den tidpunkt talmannen bestämmer.

Då det visat sig medföra vissa olägenheter för riksdagsledamöterna och personalen vid kammarkansliet att kammarprotokollen i samband med de längre uppehållen i riksdagsarbetet måste justeras redan vid nyss angivna tidpunkt har föreslagits att protokoll från sammanträde före längre uppehåll i riksdagsarbetet på samma sätt som protokoll som ej har justerats vid slutet av ett riksmöte skall justeras vid den tidpunkt talmannen bestämmer.

Näringsutskottet har förordat att utskottet tar initiativ till komplettering av tilläggsbestämmelsen 3.11.2 RO av innebörd att motion får väckas med anledning av skrivelse från regeringen med årsredovisning för Svenska Varv AB (se bilaga 2 till detta betänkande).

Utskottet biträder de två förslagen och föreslår med begagnande av sin initiativrätt att tilläggsbestämmelserna 2.16.2 och 3.11.2 RO ändras på sätt angetts i det föregående.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 1979.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av utskottets initiativ antar de lagförslag som intagits i bilaga 1 till detta betänkande.

Stockholm den 30 januari 1979

På konstitutionsutskottets vägnar
KARL BOO

Närvarande: Karl Boo (c), Hilding Johansson (s), Bertil Fiskesjö (c), Olle Svensson (s), Sven-Erik Nordin (c), Ove Karlsson (s), Lars Schött (m), Bengt Kindbom (c), Yngve Nyquist (s), Britta Hammarbacken (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Per Unckel (m), Kerstin Nilsson (s), Marianne Stålberg (s) och Esse Petersson (fp).

Förslag till Lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrives att tilläggsbestämmelserna 2.16.2 och 3.11.2 riksdagsordningen skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2.16.2

Protokoll justeras av kammaren på sjunde vardagen efter sammanträdet, om riksdagen sammanträder då, och annars vid närmast följande sammanträde. Protokoll som ej har justerats vid slutet av ett riksmöte justeras vid den tidpunkt som talmannen bestämmer. Meddelande om tiden för sådan justering införes i den eller de tidningar i vilka kammarsammanträden gives till känna. Protokollet justeras inför de ledamöter som är närvarande.

Protokoll justeras av kammaren på sjunde vardagen efter sammanträdet, om riksdagen sammanträder då, och annars vid närmast följande sammanträde. Protokoll *från sammanträde före längre uppehåll i riksdagsarbetet och protokoll* som ej har justerats vid slutet av ett riksmöte justeras vid den tidpunkt som talmannen bestämmer. Meddelande om tiden för sådan justering införes i den eller de tidningar i vilka kammarsammanträden gives till känna. Protokollet justeras inför de ledamöter som är närvarande.

Vid justeringssammanträde kan ledamot begära beriktigande av protokollet i fråga om yttrande som annan ledamot har godkänt enligt 2.16.1.

3.11.2

Motion får avlämnas med anledning av skrivelse från regeringen

1. med årlig redovisning för verksamheten inom Statsföretag AB,
2. med redovisning av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses verksamhet,

3. med årsredovisning för Svenska Varv AB.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1979.

Motionsrätt beträffande vissa skrivelser från regeringen

På förslag av näringsutskottet (i betänkandet NU 1976/77:53 med anledning av propositionen 1976/77:139 om vissa varvsfrågor) gav riksdagen (rskr 1976/77:343) i juni 1977 som sin mening regeringen till känna att samma regler i fråga om redogörelse till riksdagen borde gälla för den statliga varskoncernen som för Statsföretag AB. I enlighet med detta uttalande avgav regeringen vid början av riksmötet 1978/79 till riksdagen en skrivelse (1978/79:7) med överlämnande av årsredovisning för Svenska Varv AB (för år 1977). Näringsutskottet behandlade skrivelsen i ett större sammanhang (NU 1978/79:17) tillsammans med en senare avlämnad proposition (1978/79:49) om vissa varvsfrågor.

Enligt tilläggsbestämmelsen 3.11.2 till riksdagsordningen får motion avlämnas med anledning av skrivelse från regeringen med årlig redovisning för verksamheten inom Statsföretag AB. Av riksdagens ovan refererade ställningstagande framgår att motionsrätt på enahanda sätt bör föreligga beträffande årsredovisning för Svenska Varv AB.

Redovisningsutredningen har i betänkande hösten 1978 (SOU 1978:63) föreslagit att regeringen framgent varje år skall till riksdagen överlämna en mera fullständig redogörelse för det statliga företagsägandet. Regeringens skrivelse om överlämnandet av denna bör enligt utredningen medföra motionsrätt. En proposition på grundval av utredningens förslag är aviserad till maj 1979. Den kan inte behandlas förrän hösten 1979.

Årsredovisning för Svenska Varv AB kommer enligt propositionsförteckningen att överlämnas i maj eller juni 1979. Det är således önskvärt att tilläggsbestämmelsen 3.11.2 till riksdagsordningen nu kompletteras med en punkt som medger motionsrätt med anledning av – enligt nuvarande terminologi i bestämmelsen – skrivelse från regeringen "med årlig redovisning för verksamheten inom Svenska Varv AB". Enligt den terminologi som tillämpas i praktiken borde hellre talas om "årsredovisning för Statsföretag AB" resp. "årsredovisning för Svenska Varv AB".